

Odborný posudek diplomové práce

Autor: Bc. Klára Zoubková

Téma: **La ressemblance des heroines de Madame de Lafayette**

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Závaš Šuman, Ph.D.

Francouzsky napsaná diplomová práce Kláry Zoubkové analyzuje tři vrcholná díla Madame de Lafayette a jejich vzájemnou tematickou propojenost, soustředí se především na rozbor povahových rysů tří ženských hrdinek, protagonistek galantních novel *La Princesse de Clèves*, *La Princesse de Montpensier* a *La Comtesse de Tende*. Záměr autorky diplomové práce s potěšením vítám, je odvážný a ambiciózní už jenom proto, že těmto třem vrcholným dílům francouzského klasicismu byla v minulosti věnována velká pozornost. Autorka se proto musela seznámit s rozsáhlou sekundární literaturou, z níž také místy čerpá inspiraci.

V úvodu autorka zmiňuje, že půjde rovněž o analýzu stylistickou a narativní, v samotné práci však skutečný stylistický či narativní rozbor nenacházíme: autorka se omezuje pouze na několik postřehů, které jsou v zásadě platné (románový chronotop, povaha a psychologické ustrojení hlavních hrdinek, lineární zápletka, popis dvorské společnosti), avšak nikoliv příliš překvapivé či novátorské. O poznání zajímavější je Zoubkové rozbor fenoménu zdání či přetvářky, který patří k hlavním tematickým nodům raně novověké francouzské literatury. Zoubková jej však uchopuje zejména prizmatem psychologických/psychologizujících a místy dokonce moralizujících rozborů, víceméně subjektivních. Domnívám se, že jej mohla zpracovat přesvědčivěji a lépe s využitím rétorické analýzy, která je pro dobové literární texty nepostradatelná.

K nejlepší částem práce patří Zoubkové rozbor tzv. „*énonciation voilée*“, zastřených promluv protagonistů v rámci pásma vypravěče. Ukazuje se tu plasticky jeden z charakteristických rysů autorského rukopisu Mme de Lafayette, jež lze považovat za prozaickou obdobu Racinovy tlumenosti, tak jak o ní píše L. Spitzer.

Práce je napsána kultivovanou francouzštinou (chyby a formulační nedostatky – někdy i velmi závažné) jsem vyznačil v tištěné verzi práce a autorce doporučuji, aby se s mými korekturami seznámila), je dobře strukturována, má všechny formální náležitosti a opírá se ústrojně o relevantní sekundární literaturu. V souvislosti s analýzou centrální epizody *Kněžny de Clèves* autorka krátce připomíná i dobovou recepci děl Mme de Lafayette, zejména pak kritiku hrdinčina přiznání. V úvodní části, která čtenáře stručně uvádí do literárněhistorického kontextu, se však místy setkáme s tvrzeními, jež nejsou přesná. Je tomu tak zejména v pasážích o preciozitě (s. 14), což je poněkud zarážející, poněvadž styl Mme de Lafayette četné rysy preciozity vykazuje. Očekával bych tedy, že jim autorka práce mohla věnovat kritičtější pozornost. Podobně nepřesné a zavádějící je tvrzení (s. 16), že se v období klasicismu pohrdá románem, poněvadž nevychází z antických zdrojů. Takto zjednodušená formulace je zcela neúnosná a nepravdivá. V práci najdeme i další

zpochybnitelná tvrzení. Opět se ukazuje, že by se studenti místo rozmáchlých (a nutně převzatých) syntéz měli věnovat spíše důkladné analýze samotných děl.

Závěrem chci jako školitel říci, že jsem byl svědkem postupného tříbení autorčina přemýšlení o literatuře. Klára se Mme de Lafayette věnovala s nadšením a dlouhodobě, její práce je důkazem, že k literatuře přistupuje s rozvahou a pokorou.

Diplomovou práci K. Zoubkové doporučuji k obhajobě.

Praha 18. května 2015

PhDr. Závěš Šuman, Ph.D.